

ומתישבים בדממה על הכסאות המוצבים עבורם במקום. אדם מגודל זקן מתבייגן בהם בדממה, ורק לאחר שהוא בטוח שהם במקומם, יכול הוא להניח את ראשו ולישון: פישל צ'צ'קס אינו מצליח להירדם אלא בחסות המשטרה.

אותה שעה, באחד הבתים ברמת-גן, מקב"לים שלושה ילדים פעוטים כדוריישינה כדי שיוכלו להירדם. שלוש ילדי של פישל אינם מצליחים לישון אלא בכוח השפעתם של כדורי השינה.

יותר משבועיים לאחר הרצח המזעזע של אימם בשנתה, בכפר-סבא, עדיין מפחדים בני המשפחה מפני אדם אלמוני, שאינם יודעים מהו, העלול לכוון אליהם את העוין בחשי כה ולירות.

מין רעש חזק. סיפרה עדנה צ'צ'קס (15) על ליל הרצח: "אזרחי ערב הייתי בקונצרט. כשחזרתי הביתה הייתה כבר השעה מאוחרת וכדי לא להעיר את ההורים ואת אחי, שישינו כבר באותה שעה, הקפתי את הבית כדי להיכנס בכניסה האחורית.

"אני זוכרת שלד הכניסה נתקלתי בווג האפניים שלנו, שעמדו במקום קצת משונה. אך לא רציתי לעשות רעש, ונכנסתי בשקט הביתה. אבא ישן ואני נכנסתי לחדר שלי, התפשטתי ושכבתי לישון.

"כל מה שאני זוכרת עכשיו הוא שלפני שהספקתי להירדם לגמרי, שמעתי מין רעש משונה וחזק, כאילו מישהו סוחב ארון על הריצפה והוא מריעש. ניסיתי לישון, ולא שמתילב לרעש. אבל לא עברו יותר מכמה שניות, ושמעתי צעקות מחדר השינה. רצתי מהר לחדר, וראיתי שם את אבא ואמא שוכבים פצועים."

ללא תוצאות. פישל צ'צ'קס ניצל. אשתו נפטרה. אך התעלומה הגדולה נשארה בעינה: מי רצה לרצוח את משפחת צ'צ'קס? למה רצה אותה אלמוני לרצוח את הישינה? האם הכיר את המשפחה, או שמא היה זה רצח מקרי?

המוסד שתפקידו היה לענות על שאלות אלו לא היה מסוגל לעשות זאת. משטרת ישראל נשארה חסרת אונים. הוקם צוות מיוחד של חוקרים שתפקידם היה למצוא את הרצח. לא היה זה הצוות היחיד שפעל. סימנים רבים מדי הובילו למקרה הרצח של ד"ר יכמן וההילומן פולק, גם על מקרי רצח אלה עברו צוותי מלאים — ללא תוצאות.

פסיכולוג מיוחד נקרא כדי לנסות להוציא מתודעתו או מתהיכרותו של פישל גורם או מניע לרצח, אך זה לא נמצא. הועלו ונבדקו האפשרויות הדמיוניות ביותר: החל בנקמת מחתרת אלמונית בחוף-לארץ ועד לניסיון ביום של התאבדות משותפת. אולם כל הנחות נשארו בלתי מבוססות. יתר-על-כן, כולן נתבדו.

פישל התקשה מיום ליום למצוא מניעים חדשים, והמשטרה התייצבה מחקרית מאת ואלפי אנשים וכלי יריה, כשהתוצאות הן אפסיות. צ'צ'קס האופנים בהן נתקלה עדנה כשחזרה הביתה בליל הרצח, לא הביאה כל תועלת, בגלל הזנחה של יותר משתי יממות, מן הרגע בו נמצאו האפניים ועד לרגע בו הגיעה אליהם המשטרה.

בינתיים המשיך שטר חמוש לשמור יומם ולילה על צ'צ'קס, שלא הבריא עדיין. קרר בו של פישל המשיכו לרדת לילה-לילה ממיטתם, כדי להרגיע את הילדים שלא יכלו לישון בשלחה, למרות כדורי השינה. ואילו הקרובים שלו את השאלה שאיש לא ידע לענות עליה: "מי הרצח?"

דת

איך להתגרש אנוצריה

בצינעה, ללא פירסום רעשני, בוצע ה' שבוע בישראל בפעם הראשונה טקס של גירושין אורחיים. ביצע אותו למעשה ה' נשיא-התורן של בית המשפט המחוזי ב' תל-אביב, השופט מרדכי גת, לפי בקשתה של הפולניה היפה כריסטינה רייס מבתיים. כריסטינה הכירה את בעלה גוג'ו רייס כהרוצלב, נישאה לו שם בנישואין אורי חיים, ומאוחר יותר בנישואין קאתוליים, למרות שידעה שהוא יהודי. ב'1957 החליט הווג רייס שיהדותו של הבעל עדיפה על נוצריותה של האשה, והם עלו לישראל.

הבעל סרב לשלם. בארץ לא היקפו השניים דבש. גוג'ו ניסה להיות עצמאי, הפסיד כסף, נאלץ להפוך לשכיר. כריסטינה יצאה גם היא לעבודה, כתופרת. אך נראה שהמשכורות לא הספיקו להם.

פישל צ'צ'קס (ימין) ושטר בכיתה-החולים שניה בחסות הבולשת

שכנה שגרה לידם סיפרה בבית-המשפט, ש' מריבות תכופות היו בין בני הווג חשוכי-הילדים, כשהנושא המרכזי בכל מריבה הוא הכסף.

לכך הצטרף גורם נוסף. הורי הבעל הגיעו אף מפולין, ונזכרו לפתע שאשת בנם אינה יהודיה. הם תבעו ממנו להתגרש ממנה, נמקו זאת בכך שהם רוצים בנכדים.

גוג'ו צבר מדירתו לדירת הוריו, ונח את כריסטינה, הגיש בקשה לראות את נישואיו כאילו לא היו קיימים. כריסטינה מ' צידה הגישה באמצעות פרקליטה, עורך-הדין אריה לפיד, תביעת מונות. גוג'ו סירב לשלם. פסק-הדין קפה אותו עליו, וגוג'ו שהמשיך לסרב — נכלא. הוא נכנע.

קעת הגישה כריסטינה בקשה לביטול הנישואין. כלומר, היא ביקשה שיראו את נישואיה כאילו פקע תקפם. לאחר דיון החליט קנת לקבל את הבקשה, רשם בשולי פסק-דין הפרשה של תשלום המזונות, ש' בני הווג רייס אינם נשואים, וכאילו הת' גרשו.

הווג יכל לנשום סוף-סוף לרוחה. אך היה פקיד נוסף שהיה לו מה לאמר בנידון. כאשר ניגשה כריסטינה, לאחר פסק-הדין, ביקשה שיחליט את מצבה המשפטית ב' תעודת-הזהות לגרושה, סירב הפקיד ה' רושם למלא את בקשתה.

עסקים

שנית מסדה לא תיבול

"חותם נכבד", נאמר השבוע במכתב משופל, שנקבל בביתם של אלפי החתומים על מפעל האנציקלופדיה העברית של מסדה. "אנו שמחים להגיש לך בזה את ה' כרך ה' של האנציקלופדיה העברית...". אולם נראה כי שימחתה של הוצאת הספ' רים הייתה השמחה היחידה שלחתה את הופ' עת הכרך ה' ש'שישעשר. כי בצרוף לאותו מכתב, שכלל התנצלות על הפגורים ש' נכרמו עד כה בהשלמה מיפעל האנציקלופדיה פדיה, הגיע לחותמים כתב התחייבות חדש, בו נתבשרו כי בזאת תמה הוצאת שישה עשר הכרכים עליהם חתמו בעבר. אם ב' צונם להמשיך ולהשלים את האנציקלופדיה — עליהם לחתום על תנאים חדשים.

שתי התחייבויות. מפעל האנציקלופדיה העברית החל לפני קרוב לשש-עשרה שנה. הוצאת מסדה החתימה אז, באמצעות סוכניה, אורחים רבים על רכישת הסידרה. הסכום ששולם כדמי הרשמה הסתכם בחמש לירות וחצי, והשאר שולם בתשלומים ש' נראו מציאותיים באותם הימים, בערך לירה לחודש, עבור שישי-עשר כרכים. המחיר יעלה. בהתאם ליוקר המחיה, ה' ידעה או החברה, והכרכים יוצאו ברציפות של כרך אחד כל שלושה חודשים. אולם

בידור גילולו של ניגון

אני עומד ליד מקלטך האטומי מבעד לזכוכית העבה את נראית כה יפה ומושכת. מסביב הנשם הרדיו-אקטיבי מלסף את כתפיך.

אני מסתכל בך ומקווה להימצא אצלך בפנים, בפנים ליבך ובמקלט.

שיר זה, בחרונו לבן, הוא אחד השירים המושגים ביותר כיום ברחבי ארצות-הברית. הצעירים עיפו מהקצב הסוער, מחפשים כ' יום את ההומר, את הפיקחות ואת שירי-העם.

על הגל הזה, של שירי-עם והומור, עלו כמה וכמה זמרים מארצות-הברית ומחוצה לה. ביניהם הווג הישראלי הצעיר "רן ונמה": מנחם ("רן") אלירן ונחמה הנדל.

בדיוק שלושה שירים. היה זה אד סוליבאן שפתח בפני הווג את שערי העולם החדש. "באתי אל נחמה והצעתי לה: בואי נלך אל אד סוליבאן, למדנו בדיוק שלושה שירים, באנו אליו והופענו. הוא לקח או' תנו מיד", סיפר רן.

סיבוב ההופעות בטלביזיה איפשר לרן, להכיר את אמריקה.

רן ונמה, לא הסתפקו בסיבובו של אד, המשיכו בסיבוב משלהם עד שנאמס. נחמה חזרה ארצה, רן נשאר ללמוד באוניברסיטה של ניו-יורק הסרטה ובמיו. בלילה היה מופיע במועדוני-לילה.

באולפן הנסיוני של האוניברסיטה שלו, הפיק אלירן כמה וכמה סרטים קצרים ובי אורך מלא. התלהבותם של מוריו הוסיפה לו עידוד בהחלטתו לעבור לעולם הסרטים.

החלום — סרט. "האמנים הישראלים, מספר רן, "לא הצליחו לשבור את המעגל היהודי. מלבד תיאודור ביקל, שאי-אפשר כיום לחשבו לישראלי, וג'וקי ארקין, ה' מוגבל בגלל עיסוקו בפנטומימה, שהיא

משתה התחייבויות אלה, עמדה החברה רק בראשונה. החותמים שנוספו במשך השנים שלמו סכומים יותר ויותר גבוהים — ה' כרכים יצאו לעיתים יותר ויותר רחוקות.

בימים אלה, כאשר ערכים רבים באנציקלופדיה כבר התיישנו וערכים חדשים רבים חסרים, קיבלו החותמים הראשונים הודעה משונה. בזאת נסתיימה הוצאת שישה-עשר הכרכים עליהם חתמת — נאמר בה — אם רצונך להמשיך ולהשלים את הסידרה, עליך לחתום על התחייבות חדשה.

הסידרה הניצחית. החותמים החתי קים, אשר היו משוכנעים תחילה כי שישה עשר הכרכים, עליהם הצהירה ההוצאה, יחז את האנציקלופדיה השלמה, היו מוכנים לח' תום הלאה, כדי שלא להחזיק בביתם חצי סידרה בלבד. אלא שהמחיר הרתיעם: 560 ל"י לשישה-עשר כרכים נוספים, תוך ה' מדה מפורשת מראש למדד יוקר המחיה.

לא היה זה המיכשול היחיד. רבים מן החותמים סברו כי האנציקלופדיה תשרת את בניהם בבית-הספר העממי או התיכון, אולם עתה התברר כי עד תושלם, יספיקו אלה לסיים אסילו את האוניברסיטה, מבלי ש' יוכלו להעזר בסידרה המלאה.

לכן החלו השבוע חלק ניכר מן החותומים לחפש דרך מתקבלת על הדעת להיפ' טר משישה-עשר הכרכים שברשותם, ולא להסתבך בהמשך החתימה על האנציקלופדיה הניצחית.

הווי

● **דרך כל בשר:** בתל-אביב, התל' ננה אשה בבית-דין רבני על החילה שבגן שלוש פעמים את הבשר שהכינה לשבת, נענתה שהעונש עבור החטול, הוא לסגור את הבשר, במקום בו לא יוכל להשיגו.

● **חיל זרעדה:** בירושלים, תבע דויר פצויים הממוסד לביטוח לאומי, עבור רעדה שנגרמה לו, אחרי שמעבידו צעק עליו.

● **פינימה בקאש:** בקריית הטכניון, ניסה סטודנט להכנס לנשף ללא כרטיס, הודיע לסדרן שהוא בלש, צעק על שוטר שבא: "אתה חוצפן! אני אפטר אותך!" נעצר על-ידי ניידת שהוועקה למקום.

● **מזל אריה:** בירושלים, הוכרו בגן החיות התנכיי, חודש האריה, בו יוכלו כל הילדים בשם אריה להיכנס ללא תשלום לגן-החיות.

● **ברזים ערופי שפתיים:** בבית-שמש, העמיד צעיר צעיר את משטרת ה' מקום ותחנת מגן-דויד-אדום על רגליהן, כש' הודיע שהוא הולך להתאבד, פירק במהירות את הברז הקרוב, בלע את הידית, הובל לבית-חולים ונחת.

זמר אלירן

שירה בחסות האטום

ענף די צדדי בתיאטרון האמריקאי, כמעט שאיש לא הצליח לקצור שם הצלחה ממי שית.

נחמה ואני, למולנו הטוב, באנו בתקופה הנכונה לארצות-הברית. בתקופה ההיא התי' חילו לחפש חומר מעודן יותר, ומרובתי יותר כחומר בידור. אנחנו מילאנו אחרי דרישה זו. אני, למשל תרתי את כל הארץ, כדי למצוא שירי-עם טובים מכל מיני עמים. לאנשים בארצות-הברית נאמס הקצב המטורף. הם רוצים להיאחו במשהו. בשירים ה' ישנים והטובים. הם אינם פוחדים ממק' קארתי והם שרים שירים סוציאליים.

"החלום שלי הגדול הוא סרט ישראלי אמיתי עם תסריט לא-ציוני. כשאמצא כזה ואאסוף די כסף, אנסה לפשות זאת כאן בעצמי."